

Βρυξέλλες, 22 Νοεμβρίου 2017
(OR. en)

14209/17

CULT 139
DIGIT 238

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12980/17 CULT 114 DIGIT 204

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα με έμφαση στην ανάπτυξη κοινού
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (21 Νοεμβρίου 2017)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα, για τις αντιπροσωπίες, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα με έμφαση στην ανάπτυξη κοινού, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3577η σύνοδό του στις 21 Νοεμβρίου 2017.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της πρόσβασης στον
πολιτισμό με ψηφιακά μέσα
με έμφαση στην ανάπτυξη κοινού**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ:

1. τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2014¹, με τα οποία οι Προεδρίες του Συμβουλίου καλούνται να λαμβάνουν υπόψη στο πλαίσιο της εκάστοτε τριάδας των Προεδριών τις προτεραιότητες του προγράμματος εργασιών του Συμβουλίου στον πολιτιστικό τομέα για την περίοδο 2015-2018· εν προκειμένω, ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ιδίως τον τομέα προτεραιότητας Α του προγράμματος εργασιών στον πολιτιστικό τομέα με τίτλο «Προσβάσιμος και χωρίς αποκλεισμούς πολιτισμός», στον οποίο περιλαμβάνεται το θεματικό πεδίο της προώθησης της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα, καθώς και την έκθεση της ομάδας εργασίας της ανοικτής μεθόδου συντονισμού (ΑΜΣ) με τίτλο *Προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα: πολιτικές και στρατηγικές για την ανάπτυξη κοινού*, στην οποία εξετάζονται οι υπάρχουσες πολιτικές, τα προγράμματα και οι ορθές πρακτικές ανά την ΕΕ και υποβάλλονται προτάσεις για διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης· λαμβάνει επίσης υπό σημείωση τη μελέτη με τίτλο *Audience Development. How to Place Audiences at the Centre of Cultural Organisations* (*Ανάπτυξη Κοινού - Πώς να φέρουμε το κοινό στο επίκεντρο των πολιτιστικών οργανισμών*),
2. το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» (2014 έως 2020)² και ιδίως τον στόχο του να προωθήσει την ανάπτυξη κοινού ούτως ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση στην πολιτιστική κληρονομιά και τα έργα του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα,
3. τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά³, η οποία έχει ως στόχο να δημιουργήσει νέες ψηφιακές ευκαιρίες σε ολόκληρη την Ευρώπη, μεταξύ άλλων και στον τομέα του πολιτισμού,

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με πρόγραμμα εργασιών στον πολιτιστικό τομέα (2015-2018) (ΕΕ C 463 της 23.12.2014, σ. 4).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2014 έως 2020) (ΕΕ L 347 της 20.12.2013).

³ COM (2015)192 final.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ΟΤΙ:

4. οι ψηφιακές τεχνολογίες αλλάζουν ταχύτατα και ριζικά τον τρόπο που δημιουργείται το πολιτιστικό περιεχόμενο, την πρόσβαση σε αυτό και το πώς χρησιμοποιείται. Η διανομή δεν γίνεται πλέον γραμμικά· το περιεχόμενο κυκλοφορεί ολοένα και περισσότερο σε αλληλένδετα δίκτυα μεμονωμένων ατόμων, ομάδων κοινού, κοινοτήτων και οργάνων, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, γεγονός που επηρεάζει την αλυσίδα παραγωγής και διανομής του. Συνεπώς, αλλάζει η συμπεριφορά και οι προσδοκίες του κοινού, το οποίο επιδιώκει καλύτερη πρόσβαση στο ψηφιακό περιεχόμενο καθώς και μια πιο συμμετοχική σχέση με τους παρόχους περιεχομένου. Ανταποκρινόμενοι οι πολιτιστικοί οργανισμοί⁴, αναλαμβάνουν ολοένα και περισσότερο, εκτός από τον ρόλο τους ως θεματοφυλάκων, τον ρόλο διαμεσολαβητών για την πρόσβαση στο πολιτιστικό περιεχόμενο,
5. ορισμένες ομάδες κοινού έχουν μειωμένη πρόσβαση στο πολιτιστικό περιεχόμενο, κάτι που οφείλεται για παράδειγμα σε ειδικές ανάγκες, γλωσσικούς φραγμούς, στην έλλειψη πληροφόρησης, ψηφιακών δεξιοτήτων, χρόνου, πόρων ή ενδιαφέροντος, στη γεωγραφική θέση ή στο κοινωνικό υπόβαθρο. Σε πολλές περιπτώσεις, τα εμπόδια αυτά μπορούν να αρθούν με τη χρήση ψηφιακών μέσων,
6. η προσέγγιση της ανάπτυξης κοινού⁵ βοηθά τους πολιτιστικούς οργανισμούς να έρθουν κοντά σε νέες ομάδες κοινού και να εμβαθύνουν τις σχέσεις που έχουν με τις υπάρχουσες, και έχει τη δυναμική να ενισχύσει τη συνοχή των κοινοτήτων,
7. η ψηφιακή εποχή επιβάλλει τόσο στους πολιτιστικούς οργανισμούς όσο και στο κοινό να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και γνώσεις,
8. για τη διαχείριση ψηφιακών εργαλείων, συστημάτων και ροών εργασίας απαιτείται οι πολιτιστικοί οργανισμοί να υιοθετήσουν μια διαφορετική προσέγγιση, κάτι που ενδεχομένως να καταστήσει αναγκαία την αναθεώρηση των οργανωτικών δομών τους,

⁴ Δημόσιες, ιδιωτικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, που δραστηριοποιούνται σε όλους τους πολιτιστικούς κλάδους.

⁵ Η ανάπτυξη κοινού είναι μια προγραμματισμένη προσέγγιση σε επίπεδο οργάνωσης, η οποία διευρύνει το εύρος και τη φύση των σχέσεων με το κοινό, εστιάζοντας στις ανάγκες του. Βοηθά μια πολιτιστική οργάνωση να επιτύχει τον κοινωνικό της σκοπό, οικονομική βιωσιμότητα και τις δημιουργικές φιλοδοξίες της. (Πηγή: έκθεση της ομάδας ΑΜΣ).

9. προκειμένου να συσφίξουν τις σχέσεις τους με το κοινό κατά τρόπο επωφελή, είναι αναγκαίο οι πολιτιστικοί οργανισμοί να κατανοήσουν το κοινό τους. Η έλλειψη πληροφοριών όσον αφορά το προφίλ του κοινού και τον τρόπο με τον οποίο το κοινό έχει πρόσβαση στο πολιτιστικό περιεχόμενο μέσω της χρήσης ψηφιακών μέσων εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Οι πολιτιστικοί οργανισμοί ποικίλουν σε μεγάλο βαθμό· ωστόσο, όλοι αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις στη συλλογή και τη διαχείριση των πολιτιστικών δεδομένων, ιδίως όσον αφορά τις ομάδες ψηφιακού κοινού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

10. προσαρμοζόμενος στο διαρκώς μεταβαλλόμενο ψηφιακό περιβάλλον, ο πολιτισμός έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει περαιτέρω τη σπουδαιότητά του για την κοινωνία. Οι ψηφιακές τεχνολογίες, παρότι δίνουν την ευκαιρία στους πολιτιστικούς οργανισμούς να αναπτύξουν ουσιαστικές και διαδραστικές σχέσεις με διαφορετικές ομάδες κοινού, συνεπάγονται παράλληλα και προκλήσεις που συνδέονται με το στρατηγικό όραμα, τις νέες δεξιότητες και γνώσεις, την έλλειψη δεδομένων σχετικά με τις ομάδες ψηφιακού κοινού, την αναδιάρθρωση των οργανισμών και τα οικονομικά μοντέλα. Οι πολιτιστικοί οργανισμοί θα πρέπει να επανεξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν αυτές τις προκλήσεις, έτσι ώστε να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις ευκαιρίες που θα προκύψουν από την ανάπτυξη ψηφιακού κοινού,

ΚΑΛΕΙ, ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΕΟΝΤΩΣ ΥΠΟΨΗ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

11. να εξετάσουν την ενδεχόμενη δημιουργία ευνοϊκών πλαισίων πολιτικής και συνθηκών που να συμβάλουν ώστε οι πολιτιστικοί οργανισμοί να δώσουν προτεραιότητα στην ανάπτυξη κοινού κατά τη διάρκεια της εν εξελίξει μετάβασής τους στην ψηφιακή εποχή,
12. να προτρέψουν τους πολιτιστικούς οργανισμούς να ενσωματώσουν την ανάπτυξη κοινού στη λειτουργία τους, ως αναπόσπαστο τμήμα της,
13. να προωθήσουν καινοτόμες προσεγγίσεις και συμμετοχικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη κοινού, την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη χρηματοδότηση,
14. να αναγνωρίσουν ότι η συλλογή δεδομένων σχετικά με τις ψηφιακές και τις εν δυνάμει ομάδες ψηφιακού κοινού είναι σημαντική ως εργαλείο για τη χάραξη πολιτικής, αλλά και προκειμένου οι πολιτιστικοί οργανισμοί να μπορούν να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες,
15. να εξετάσουν το ζήτημα της ανάπτυξης κοινού με ψηφιακά μέσα κατά τον σχεδιασμό του νέου προγράμματος εργασιών του Συμβουλίου για τον πολιτισμό,

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ:

16. να ενθαρρύνουν τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερομένων, διαφόρων τομέων και διαφορετικών επιπέδων όσον αφορά τις καινοτόμες ψηφιακές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κοινού με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αύξηση της αποδοτικότητας και τη μείωση του κόστους,
17. να καταρτίσουν, σε ενωσιακό επίπεδο, προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή και διαχείριση δεδομένων σχετικά με τις ομάδες ψηφιακού κοινού, ούτως ώστε οι πολιτιστικοί οργανισμοί να παρέχουν καλύτερες και περισσότερο προσανατολισμένες στις ανάγκες των χρηστών υπηρεσίες, καθώς και για να συμβάλλουν στην τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής. Αυτές οι μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να σέβονται την πολυμορφία των πολιτιστικών οργανισμών, των πολιτιστικών κλάδων και των παραδόσεων των κρατών μελών. Η συμμόρφωση με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων θα πρέπει να συνιστά προϋπόθεση για κάθε δραστηριότητα συλλογής δεδομένων,
18. να ευαισθητοποιήσουν τους πολιτιστικούς οργανισμούς όσον αφορά τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα καινοτόμα και εναλλακτικά μοντέλα χρηματοδότησης, τα οποία μπορεί να έχουν θετικό αντίκτυπο στον πολιτιστικό και στον δημιουργικό τομέα,
19. να ενισχύσουν την ικανότητα, τις δεξιότητες και τις γνώσεις των πολιτιστικών οργανισμών και του κοινού τους, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν τις νέες ψηφιακές προκλήσεις,
20. να αναγνωρίσουν ότι είναι σημαντικό να λαμβάνουν υπόψη την ανάπτυξη κοινού και τη μετάβαση στην ψηφιακή εποχή όταν κατανέμουν χρηματοδοτικούς πόρους,
21. να συνεχίσουν να εστιάζουν στην ψηφιοποίηση του πολιτιστικού περιεχομένου και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για την ψηφιοποίηση ως μέσο για την παροχή πιο ποικιλόμορφης πολιτιστικής προσφοράς, καθώς και για να αυξηθεί η επαναχρησιμοποίηση του ψηφιακού περιεχομένου που συμβάλλει σε διάφορους τομείς της κοινωνίας,
22. να προωθούν τη διαλειτουργικότητα του περιεχομένου και της τεχνολογίας προκειμένου να ενθαρρύνεται η ευρεία πρόσβαση τόσο των πολιτιστικών οργανισμών όσο και των χρηστών τους,

23. να αναγνωρίζουν την ανάγκη σεβασμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συναφών δικαιωμάτων, καθώς και τη σημασία των δικαιωμάτων του δημιουργού, ενόσω επιδιώκουν την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στο περιεχόμενο,
24. να αξιοποιήσουν το 2018 που είναι το Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς για να προωθήσουν τη δημόσια πρόσβαση σε ψηφιακούς πόρους και υπηρεσίες σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά, μεταξύ των οποίων και η Europeana, και για να αυξήσουν τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών ομάδων στη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσω της καλύτερης αξιοποίησης των ψηφιακών μέσων.
-